

POWIATOWY URZĄD PRACY

ul. Rzeźnicza 12, 41-200 Sosnowiec, tel. 32/ 297-87-00

e-mail: kaso@praca.gov.pl,

strona internetowa: www.bip.pup.sosnowiec.pl, www.sosnowiec.praca.gov.pl

---

Obraz sosnowieckiego rynku pracy: poziom bezrobocie i jego charakter, cudzoziemcy na miejskim rynku pracy, współpraca Powiatowego Urzędu Pracy w Sosnowcu z pracodawcami.

Sosnowiec, wrzesień 2024 r.

I. Analiza sytuacji na rynku pracy w Sosnowcu za rok 2023

1. Stan bezrobocia

Na koniec grudnia 2023 r. w tutejszym Urzędzie zarejestrowanych było 3774 bezrobotnych. W stosunku do stanu z grudnia 2022 r. liczba bezrobotnych zwiększyła się o 214 osób. Miniony rok po raz kolejny cechował się stosunkowo dobrą sytuacją na rynku pracy. Świadczy o tym niewielki wzrost liczby osób bezrobotnych i utrzymująca się niska stopa bezrobocia oraz stosunkowo duża liczba zgłoszonych ofert pracy.

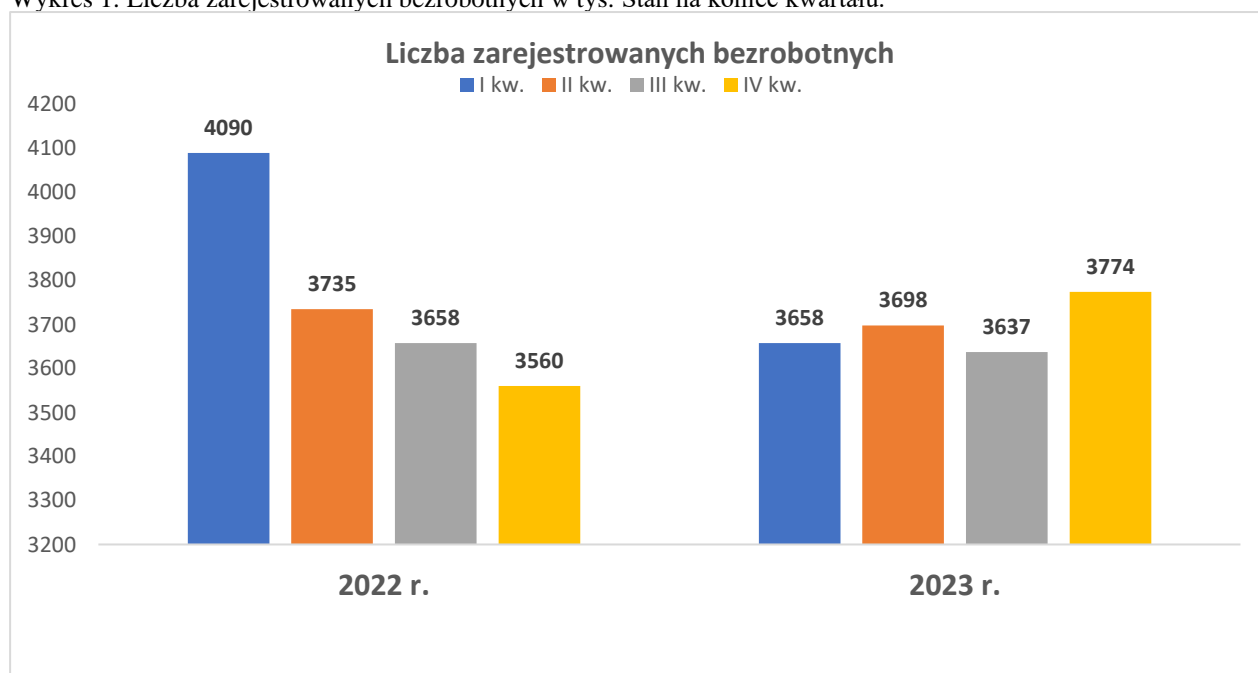
Na koniec roku 2023 odnotowuje się równowagę kobiet w ogólnej populacji osób bezrobotnych pozostających w rejestrach Urzędu. Udział kobiet w końcu 2023 roku ukształtował się na poziomie 1878 i wyniósł 50 % ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Tabela 1. Stan bezrobocia.

Wyszczególnienie	31.12. 2022r.	2023r.			
		I kwartał	II kwartał	III kwartał	31.12. 2023r.
Liczba bezrobotnych	3560	4090	3735	3658	3774
Stopa bezrobocia					
w Sosnowcu	5,2	5,3	5,4	5,3	5,5
w województwie	3,7	3,9	3,7	3,7	3,6
w kraju	5,2	5,4	5,1	5,0	5,0

Zródło: MRiPS 01 stan na 31.12.2023

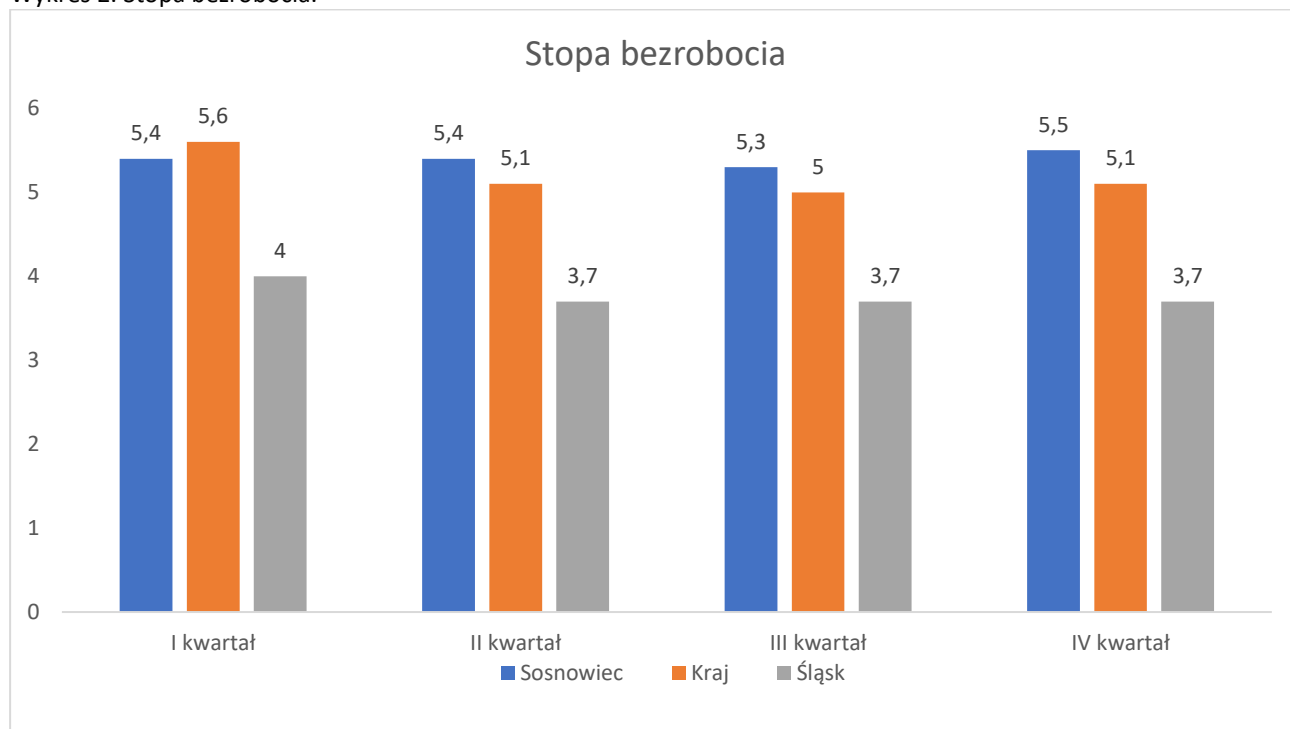
Wykres 1. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w tys. Stan na koniec kwartału.

Wraz ze wzrostem liczby zarejestrowanych zwiększyła się stopa bezrobocia. W końcu grudnia 2023 r. stopa bezrobocia w Sosnowcu wynosiła 5,5 % (grudzień 2022 r. – 5,2 %).

W województwie śląskim najwyższa stopa bezrobocia na koniec 2023 r. występowała: w Bytomiu – 8,2 %, w powiecie kłobuckim – 7,4 %, w Piekarach Śląskich – 7,3 %. Stopę bezrobocia w kolejnych kwartałach 2023 r. obrazuje poniższy wykres.

Wykres 2. Stopa bezrobocia.

¹Stopa bezrobocia obliczona przez GUS jako procentowy udział bezrobotnych w liczbie czynnych zawodowo, szacowanej na koniec każdego prezentowanego okresu.

Pod pojęciem ludności czynnej zawodowo, należy rozumieć zarówno osoby pracujące w jednostkach sektora publicznego i prywatnego, jak również osoby bezrobotne.

Wśród ogółu zarejestrowanych wg stanu na dzień 31.12.2023 r.:

- 81% (3062) stanowią osoby poprzednio pracujące (83 % w 2022 r.),
- 19% (712) zarejestrowanych – to osoby dotychczas niepracujące (17% w 2022 r.),
- 11% (400) ogółu bezrobotnych, to osoby posiadające prawo do zasiłku (12% w 2022 r.),
- 8% (295) to osoby niepełnosprawne (8% w 2022 r.).

W ogólnej liczbie bezrobotnych, 2917 osób, to osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Tabela 2. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

L.p.	Osoby będące w szczególnej sytuacji na lokalnym rynku pracy*	2023 r.		2022 r.	
		Bezrobotni zarejestrowani wg stanu na dzień 31.12.2023 r.	% do ogółu bezrobotnych	Bezrobotni zarejestrowani i wg stanu na dzień 31.12.2022 r.	% do ogółu bezrobotnych
1.	Do 30 roku życia	644	17	569	16
2.	W tym do 25 roku życia	318	8	257	7
3.	Długotrwale bezrobotne	1780	47	1782	50
4.	Powyżej 50 roku życia	1128	30	1129	32
5.	Posiadające co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia	369	10	398	11
6.	Niepełnosprawne	295	8	268	8

* jedna osoba może spełniać kryteria, aby zostać zakwalifikowana do kilku grup bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

2. Napływ i odpływ bezrobotnych w 2023 r.

„Napływ” określa liczbę bezrobotnych, którzy w danym okresie sprawozdawczym zostali zarejestrowani w urzędzie pracy. W liczbie tej brane są pod uwagę osoby rejestrujące się po raz pierwszy oraz osoby rejestrujące się po raz kolejny. W grupie osób bezrobotnych nowo rejestrujących się możemy wyróżnić osoby napływające z zatrudnienia stałego, osoby, które brały udział w aktywnych formach przeciwdziałania bezrobociu oraz osoby napływające z bierności zawodowej.

„Odpływ” określa liczbę osób bezrobotnych, które w danym okresie sprawozdawczym zostały z różnych powodów wyłączone z ewidencji bezrobotnych. Odpływ może być wynikiem

podjęcia pracy (stałej, w ramach aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu) lub przejściem do bierności zawodowej. Innym powodem odpływu może być niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy, dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego, podjęcie nauki, ukończenie wieku produkcyjnego, nabycie praw emerytalnych lub rentowych oraz inne powody. Zarówno odpływ jak i napływ nie pozostają bez znaczenia dla wymiaru bezrobocia.

Tabela 3. Napływ oraz odpływ liczby bezrobotnych.

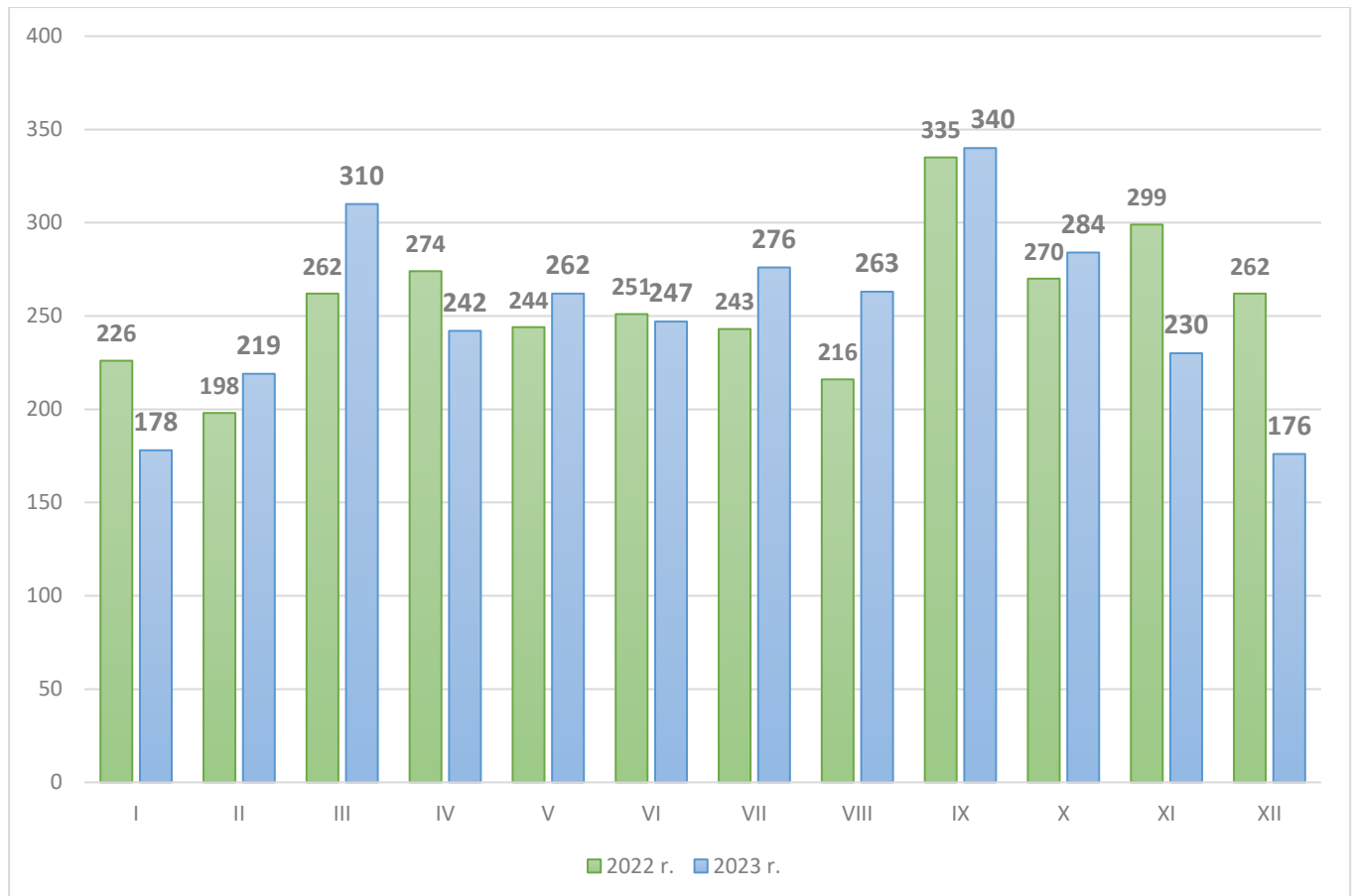
	2023 r.				2022 r.			
	napływ		odpływ		napływ		odpływ	
	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni
I	269	268	226	220	232	230	234	252
II	227	275	238	227	189	190	210	252
III	309	303	312	330	245	259	299	313
IV	241	242	247	243	248	219	313	301
V	242	271	214	240	243	275	331	313
VI	233	230	247	228	230	238	260	290
VII	250	216	243	244	272	261	257	286
VIII	246	221	234	266	243	236	223	273
IX	283	247	286	251	287	277	313	301
X	269	209	295	257	268	272	306	291
XI	223	245	195	178	263	266	299	265
XII	177	241	171	131	245	247	259	238
razem	2969	2968	2908	2915	2965	2970	3304	3375
	5937		5823		5935		6679	

W roku 2023 odnotowano marginalny wzrost liczby nowo rejestrujących się bezrobotnych w stosunku do roku 2022 o 2 osoby. Największy napływ bezrobotnych odnotowano w miesiącu marcu (602 osoby). W roku 2023 napływ kobiet stanowił 50 % ogółu nowo rejestrujących się osób bezrobotnych (49,9 % w 2022 r.)

Liczba bezrobotnych wyrejestrowanych w ciągu roku 2023 wyniosła 5823 osób i była mniejsza o 856 osób w stosunku do roku 2022. Wśród wyłączonych z ewidencji 50 % stanowiły kobiety (49,5 % w 2022 r.).

Liczba wyłączonych ze względu na podjęcie pracy na przestrzeni 2023 r. wynosiła 3027 osób co stanowiło 52 % odpływu (46,1 % w 2022 r.).

Wykres 3. Liczba osób wyłączonych z tytułu podjęcia pracy.

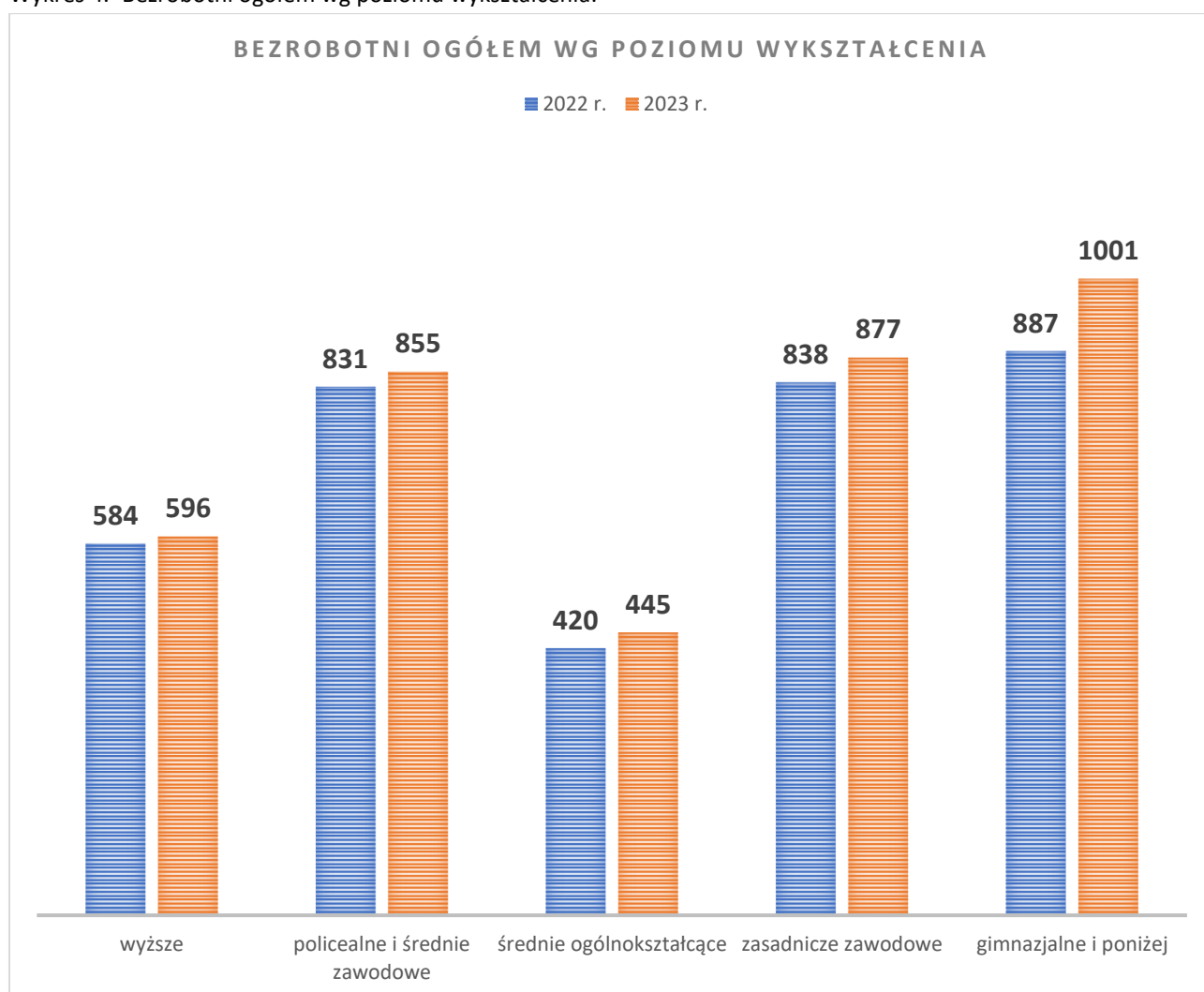

3. Bezrobotni według poziomu wykształcenia

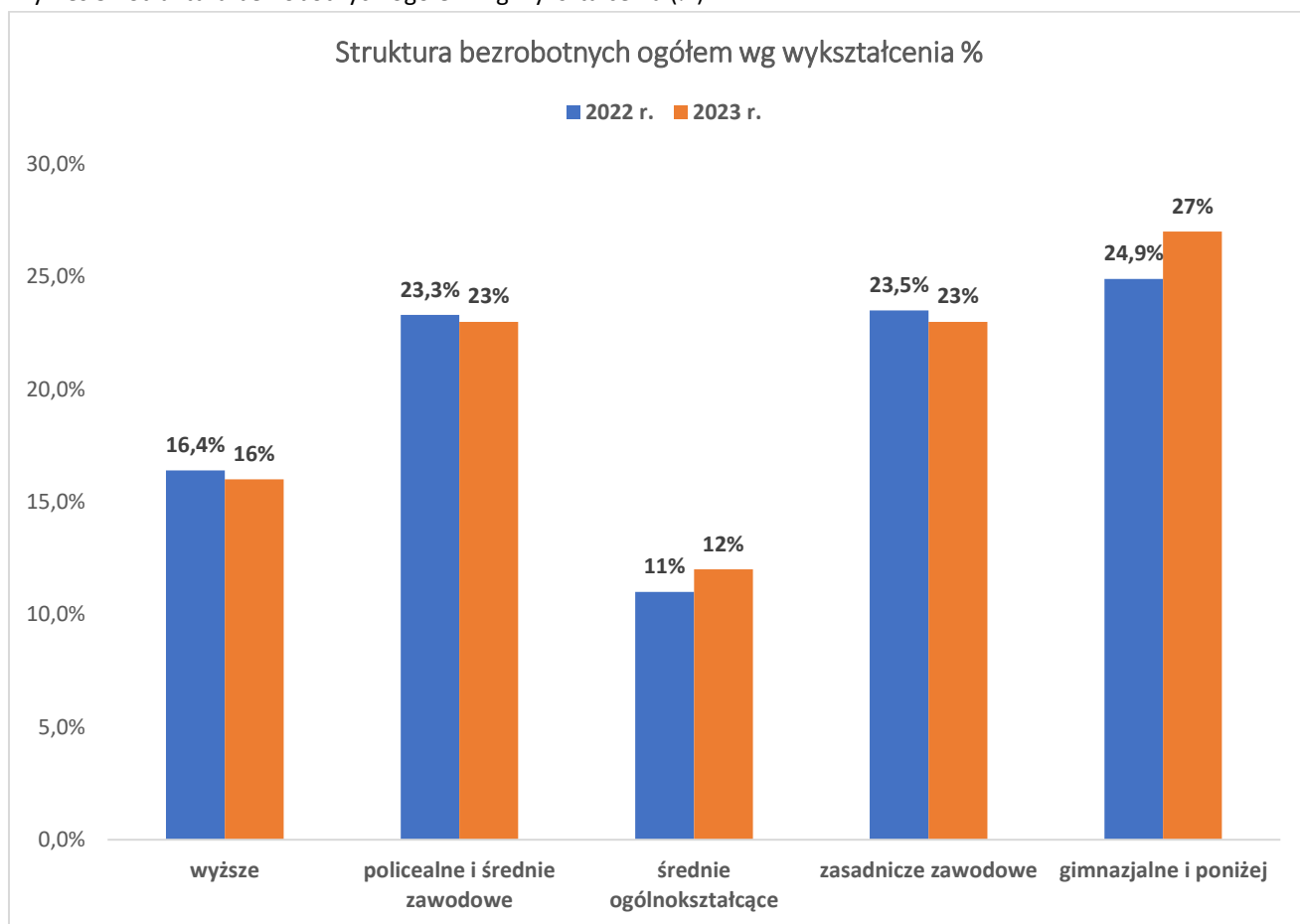
Struktura bezrobotnych wg poziomu wykształcenia pozwala nam na stwierdzenie, że osoby legitymujące się niskim poziomem wykształcenia stanowią najliczniejszą grupę zarejestrowanych bezrobotnych. Wykształcenie zasadnicze zawodowe, gimnazjalne i poniżej (podstawowe i niepełne podstawowe) posiada 50 % bezrobotnych (48,5 % w 2022 r.). Osoby posiadające wykształcenie policealne i średnie zawodowe stanowią 23 % bezrobotnych (23,3 % w 2022 r.), wykształcenie wyższe 16 % (16,4 % w 2022 r.).

Najmniej liczną grupą są bezrobotni z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, stanowią oni 12 % ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (11,8 % w 2022 r.).

Wykres 4. Bezrobotni ogółem wg poziomu wykształcenia.

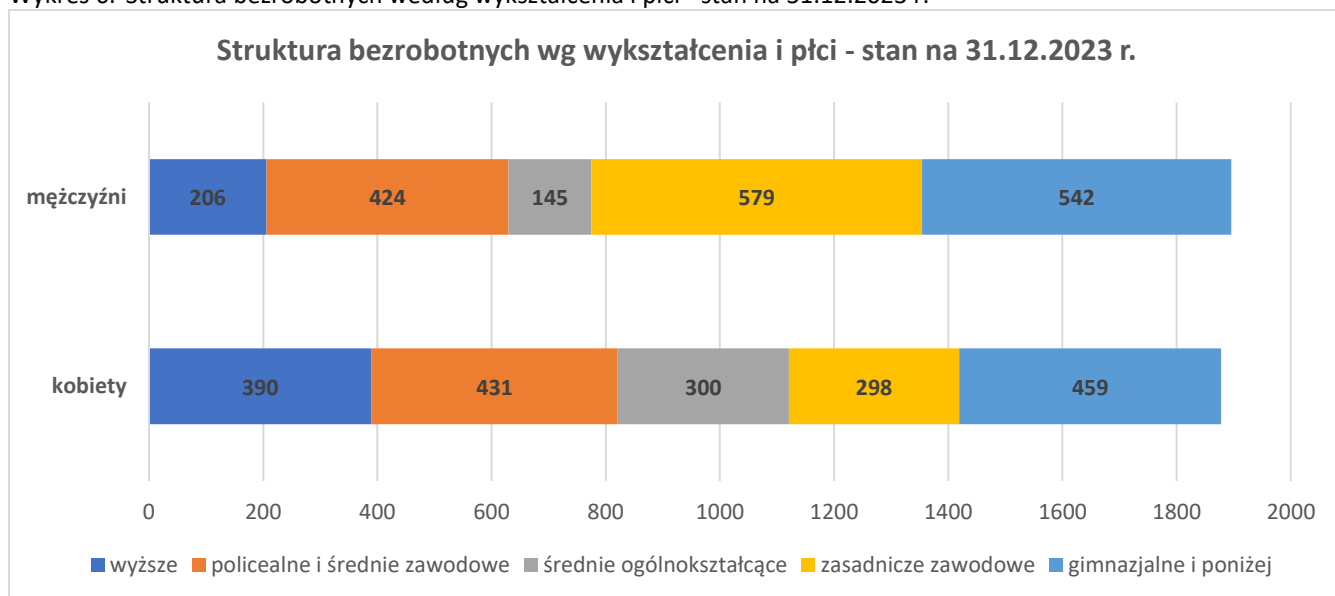
Wykres 5. Struktura bezrobotnych ogółem wg wykształcenia (%).

Analizując bezrobotnych wg poziomu wykształcenia oraz płci możemy stwierdzić, że na dzień 31.12.2023 r. bezrobotne kobiety są lepiej wykształcone od bezrobotnych mężczyzn. Różnice udziału pań i panów z wykształceniem wyższym oraz zasadniczym zawodowym są znaczne. Największa dysproporcja udziału dotyczyła osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (więcej bezrobotnych mężczyzn posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe), gdzie różnica wynosiła prawie 30 punktów procentowych od wartości obliczonej dla mężczyzn.

Wykres 6. Struktura bezrobotnych według wykształcenia i płci - stan na 31.12.2023 r.

4. Struktura bezrobotnych według wieku

Porównując strukturę bezrobotnych wg wieku w 2023 r. i w 2022 r. można stwierdzić, że nastąpił nieznaczny wzrost liczby bezrobotnych niemal we wszystkich przedziałach wiekowych. Wyjątek stanowi grupa osób w wieku od 55 do 60 i więcej lat gdzie liczebność zmniejszyła się w sumie o 4 osoby.

Tabela 4. Struktura bezrobotnych wg wieku.

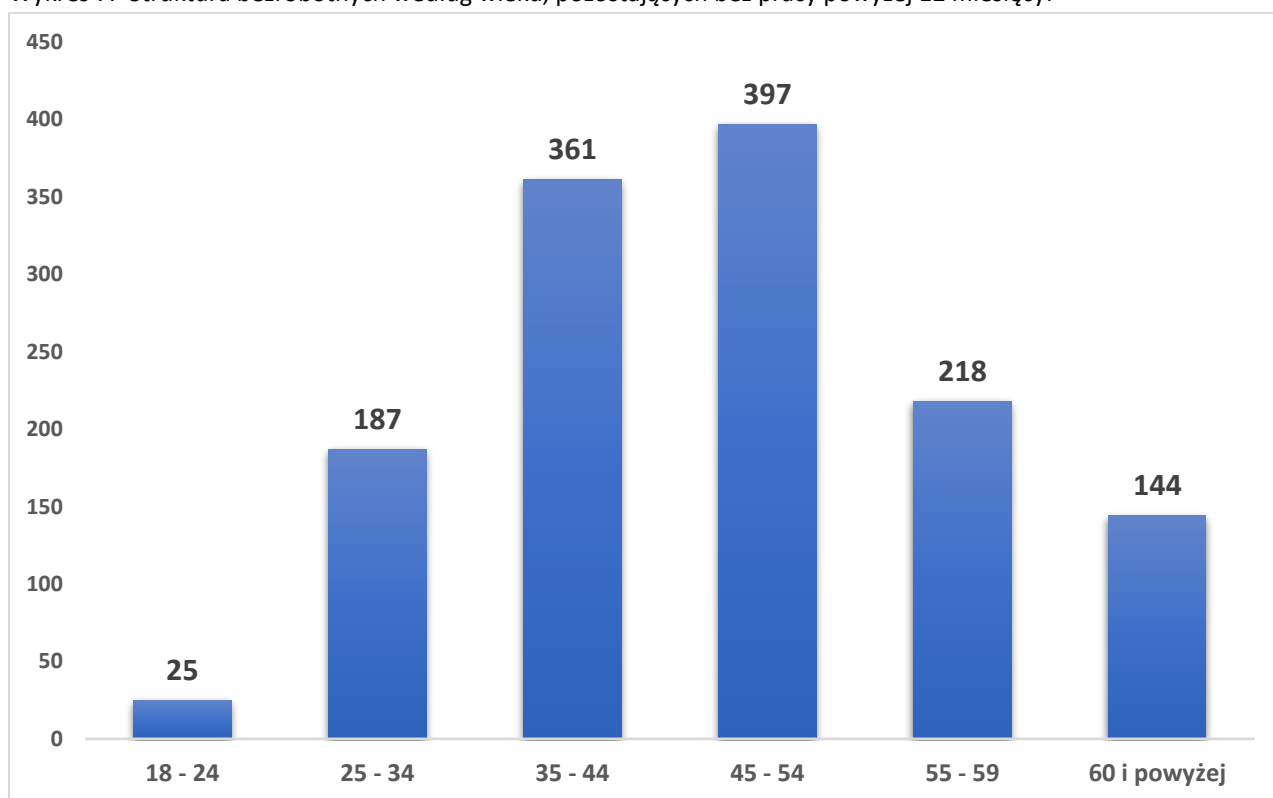
Wiek	Zarejestrowani - stan w końcu roku		Wzrost / spadek w stosunku do 2022 r.	
	2022 r.	2023 r.	w osobach	w %
18 – 24 lata	257	318	+ 61	+ 24
25 – 34 lata	700	716	+ 16	+ 2
35 – 44 lata	981	1077	+ 96	+ 10
45 – 54 lata	907	961	+ 54	+ 6
55 – 59 lat	452	444	- 8	- 2
60 i więcej	263	258	- 5	- 2

5. Struktura bezrobotnych według wieku i czasu pozostawania bez pracy

Najdłużej – powyżej 12 miesięcy pozostają bez pracy osoby w grupie wiekowej:

- 45 – 54 lata – 397 osób, tj. 11 % ogółu zarejestrowanych,
- 35 – 44 lata – 361 osób, tj. 10 % ogółu zarejestrowanych,
- 55 – 59 lat – 218 osób, tj. 6 % ogółu zarejestrowanych,
- 25 – 34 lata – 184 osoby, tj. 5 % ogółu zarejestrowanych,
- 60 lat i więcej – 144 osoby, tj. 4 % ogółu zarejestrowanych,
- 18 – 24 lata – 25 osób, tj. 0,6 % ogółu zarejestrowanych.

Wykres 7. Struktura bezrobotnych według wieku, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy.

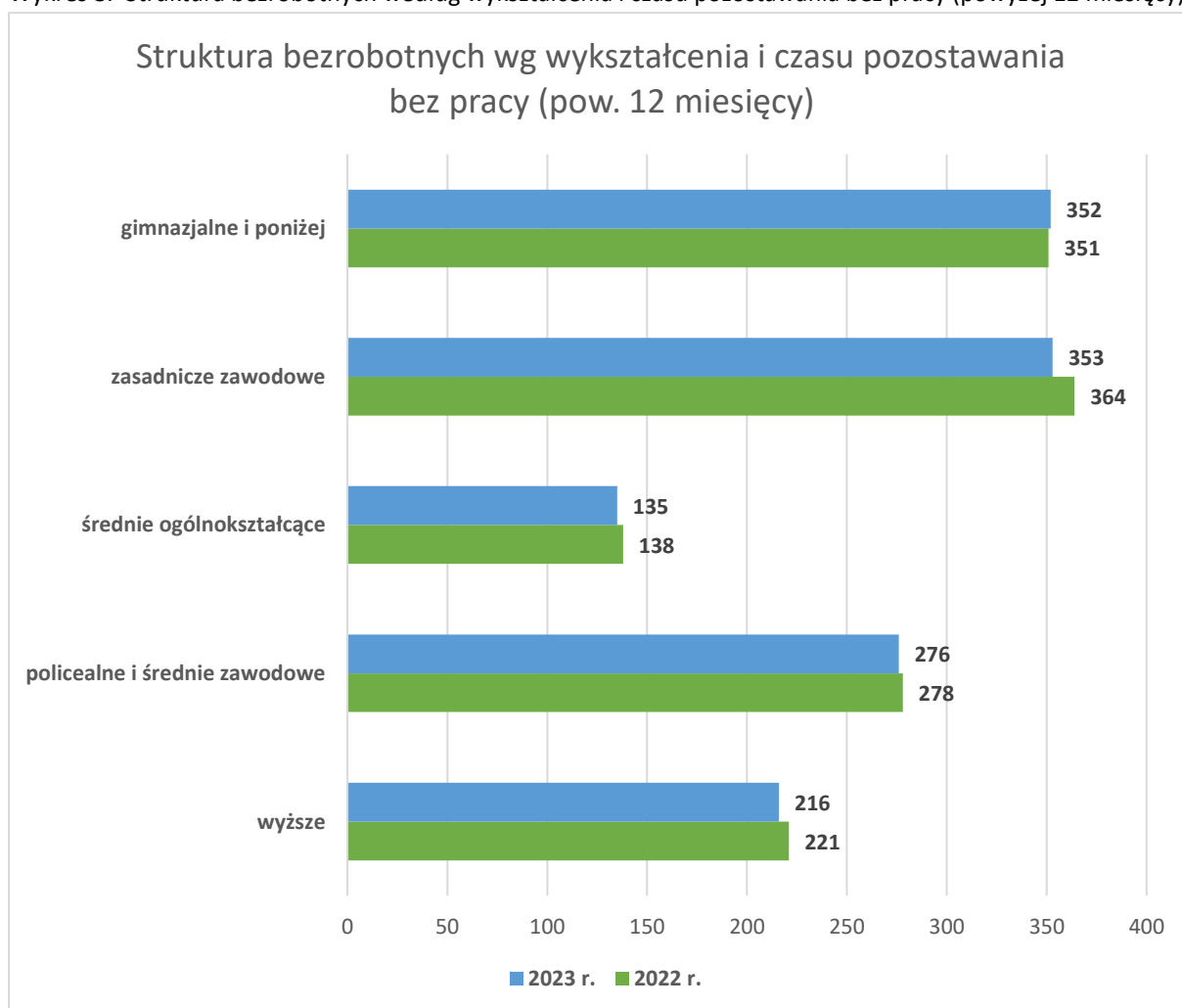

6. Struktura bezrobotnych według wykształcenia i czasu pozostawania bez pracy

Duże znaczenie dla poziomu bezrobocia ma długi czas oczekiwania na pracę, który może przyczynić się do przedawnienia posiadanych kwalifikacji. Jednym z najważniejszych elementów zmniejszających czas oczekiwania na pracę jest jak najszybsza aktywizacja zawodowa osób pozostających w ewidencji bezrobotnych.

Najdłużej - powyżej 12 miesięcy - pozostają bez pracy bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 353 osoby (364 osób w 2022 r.), gimnazjalnym i poniżej – 352 osoby (351 osób w 2022 r.), policealnym i średnim zawodowym – 276 osób (278 osób w 2022 r.), z wykształceniem wyższym – 216 osób (221 osób w 2022 r.) oraz ze średnim ogólnokształcącym – 135 osób (138 osób w 2022 r.).

Wykres 8. Struktura bezrobotnych według wykształcenia i czasu pozostawania bez pracy (powyżej 12 miesięcy).

7. Bezrobotni według stażu pracy

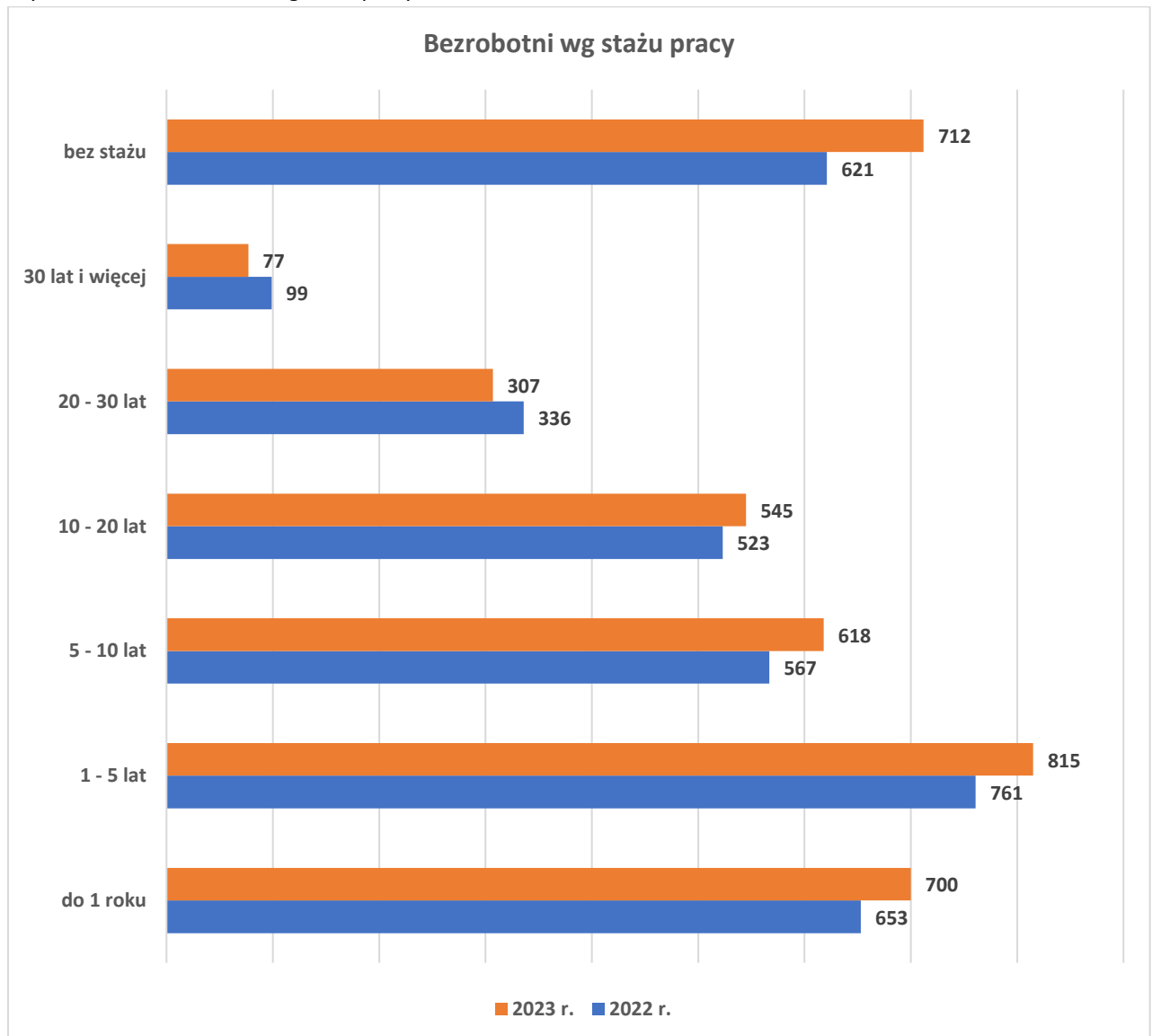
Na koniec 2023 roku 3062 osoby legitymowały się doświadczeniem zawodowym co stanowiło 81 % ogółu zarejestrowanych. W analogicznym okresie 2022 r. doświadczenie zawodowe posiadało 2939 osób tj. 82,6 % ogółu bezrobotnych.

Na koniec roku 2023 przeważały osoby, które przed rejestracją pracowały od roku do 5 lat i stanowiły one 21,6 % ogółu bezrobotnych (815 osób).

Osoby z 30-letnim stażem były najmniej liczną grupą obejmującą 77 osób, tj. 2 % ogółu bezrobotnych na koniec 2023 roku (99 osób w 2022 r.)

Bezrobotni nieposiadający stażu pracy stanowili 18,9 % (712 osób) ogółu zarejestrowanych (621 osób w 2022 r.). Ich liczba wzrosła o 91 osób w porównaniu z liczbą osób nieposiadających doświadczenia zawodowego na koniec 2022 r.

Wykres 9. Bezrobotni według stażu pracy.

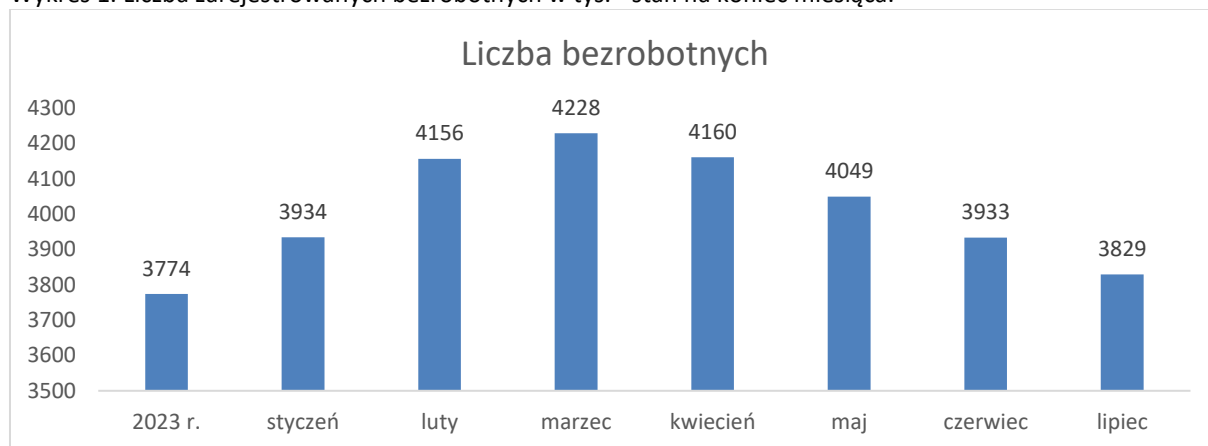
II. Informacja sygnalna na temat poziomu bezrobocia w roku 2024.

Na koniec lipca 2024 r. w tut. Urzędzie zarejestrowanych było 3829 bezrobotnych. W stosunku do stanu z grudnia 2023 r. liczba bezrobotnych zwiększyła się o 55 osób.

Tabela 1. Stan bezrobocia.

Wyszczególnienie	31.12. 2023 r.	2024 r.						
		styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec
Liczba bezrobotnych	3774	3934	4156	4228	4160	4049	3933	3829
Stopa bezrobocia								
w Sosnowcu	5,5	5,7	6,0	6,1	6,0	5,9	5,7	5,6
w województwie	3,6	3,8	3,9	3,8	3,7	3,6	3,6	3,6
w kraju	5,1	5,4	5,4	5,3	5,1	5,0	4,9	5,0

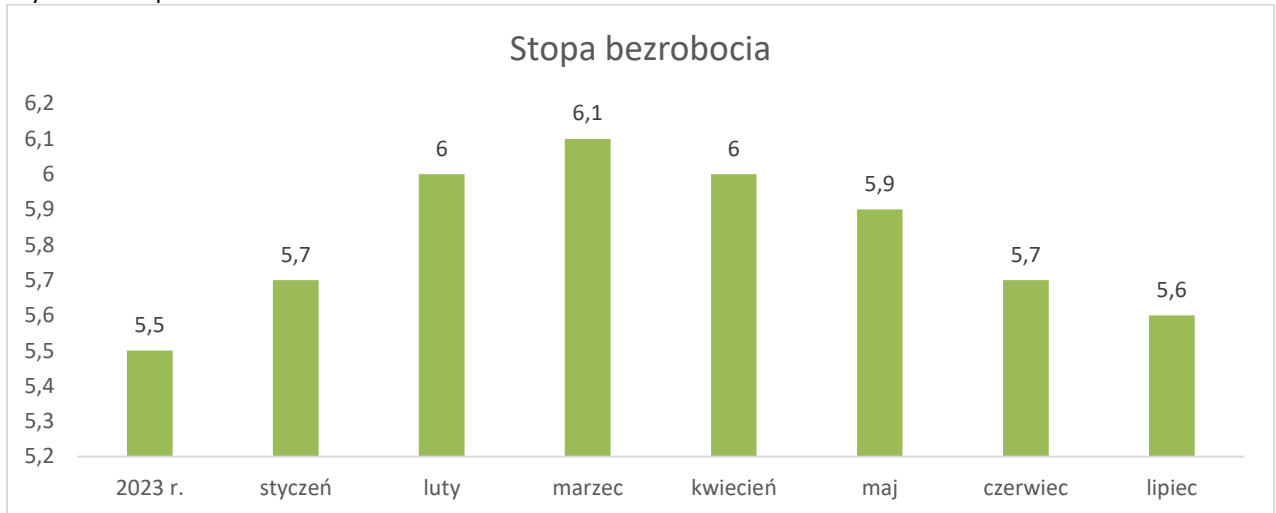
Wykres 1. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w tys. - stan na koniec miesiąca.

Wraz ze wzrostem liczby zarejestrowanych zwiększyła się stopa bezrobocia. W końcu lipca 2024 r. stopa bezrobocia w Sosnowcu wynosiła 5,6 % (grudzień 2023 r. – 5,5 %).

W województwie śląskim najwyższa stopa bezrobocia na koniec lipca 2024 r. występowała: w Bytomiu – 8,0 %, w powiecie kłobuckim – 7,4 %, w Piekarach Śląskich – 7,4 %. Stopę bezrobocia w kolejnych miesiącach 2024 r. obrazuje poniższy wykres.

Wykres 2. Stopa bezrobocia.

¹Stopa bezrobocia obliczona przez GUS jako procentowy udział bezrobotnych w liczbie czynnych zawodowo, szacowanej na koniec każdego prezentowanego okresu.

Pod pojęciem ludności czynnej zawodowo, należy rozumieć zarówno osoby pracujące w jednostkach sektora publicznego i prywatnego, jak również osoby bezrobotne.

Wśród ogółu zarejestrowanych wg stanu na koniec lipca 2024 r.:

- 81,7% (3.127) stanowią osoby poprzednio pracujące (81% w 2023 r.),
- 18,3% (702) zarejestrowanych – to osoby dotychczas nie pracujące (19% w 2023 r.),
- 12% (456) ogółu bezrobotnych, to osoby posiadające prawo do zasiłku (11% w 2023 r.),
- 8% (315) to osoby niepełnosprawne (8% w 2023 r.).

W ogólnej liczbie bezrobotnych, 2877 osób to osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Tabela 2. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

L.p.	Osoby będące w szczególnej sytuacji na lokalnym rynku pracy*	2023 r.		lipiec 2024 r.	
		Bezrobotni zarejestrowani wg stanu na dzień 31.12.2023 r.	% do ogółu bezrobotnych	Bezrobotni zarejestrowani wg stanu na dzień 31.07.2024 r.	% do ogółu bezrobotnych
1.	Do 30 roku życia	644	17	603	16
2.	W tym do 25 roku życia	318	8	283	7,4
3.	Długotrwale bezrobotne	1780	47	1792	47
4.	Powyżej 50 roku życia	1128	30	1107	29
5.	Posiadające co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia	369	10	332	8,7
6.	Niepełnosprawne	295	8	315	8,2

* jedna osoba może spełniać kryteria aby zostać zakwalifikowana do kilku grup bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

III. Cudzoziemcy - sytuacja na lokalnym rynku pracy w latach 2023 – 2024

W ostatnich latach procesy migracyjne wzbierają na sile i intensywności, przybierając formę wielokierunkową, masową oraz zmienną. W większości przypadków migranci nie opuszczają swego kraju na stałe. Głównymi powodami migracji jest chęć poprawy poziomu życia, podjęcia lepszej pracy, dołączenia do członków rodziny będących już w innym kraju czy tzw. migracje przymusowe: ucieczka przed prześladowaniem, wojną czy katastrofą naturalną. Głównym zagrożeniem związanym z przemieszczaniem się ludności jest zjawisko nielegalnej migracji, a mianowicie napływ cudzoziemców, którzy nielegalnie przekraczają granicę, wydłużają pobyt w danym kraju poza czas przewidziany ważnością dokumentu pobytowego, a nawet podejmują zatrudnienie niezgodnie z obowiązującym prawem. Powyższe praktyki wpływają na proces postrzegania migracji jako zjawiska negatywnego stanowiącego zagrożenie dla prawidłowego funkcjonowania państwa i społeczeństwa.

Obecnie w ewidencji PUP Sosnowiec aktywizacji zawodowej po dokonaniu rejestracji, podlega 52 obcokrajowców (42 kobiety), z czego 45 to osoby bezrobotne w tym 7 osób z prawem do zasiłku oraz 7 posiadających status osoby poszukującej pracy.

W latach 2023 – 2024 w ewidencji osób bezrobotnych i poszukujących pracy łącznie zarejestrowanych zostało 289 cudzoziemców, w tym 229 kobiet. Najliczniejszą grupę, 93% stanowią obywatele Ukrainy, co jest spowodowane konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, pozostałe 7% to m.in. obywatele Białorusi, Bułgarii, Rosji, Egiptu, Kenii, Gruzji. Warunki konieczne do uzyskania statusu osoby bezrobotnej łącznie spełniło 265 cudzoziemców (211 kobiet), a 24 cudzoziemców (19 kobiet) dokonało rejestracji jako osoby poszukujące pracy.

Tab. 1.1. Liczba osób bezrobotnych i poszukujących pracy zarejestrowanych w PUP Sosnowiec w 2023 r.

l.p.	Obywatelstwo	Liczba osób bezrobotnych		Liczba osób poszukujących pracy	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
1.	Ukraina	169	140	12	10
2.	Białoruś	2	2	0	0
3.	Egipt	2	0	0	0
4.	Bułgaria	2	1	0	0
5.	Turcja	1	0	0	0
6.	Kenia	1	0	0	0
7.	Tunezja	1	0	1	0
8.	Rosja	2	2	0	0
9.	Wielka Brytania	1	0	0	0
10.	Bangladesz	1	0	0	0
11.	Gruzja	0	0	1	1

Tab. 1.2. Liczba osób bezrobotnych i poszukujących pracy zarejestrowanych w PUP Sosnowiec w 2024 r.

I.p.	Obywatelstwo	Liczba osób bezrobotnych		Liczba osób poszukujących pracy	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
1.	Ukraina	75	61	8	7
2.	Białoruś	1	0	0	0
3.	Bułgaria	1	1	0	0
4.	Rosja	1	1	0	0
5.	Belgia	1	1	0	0
6.	Niemcy	1	1	0	0
7.	Czechy	0	0	1	0
8.	Włochy	1	0	1	0
9.	Mołdawia	1	1	0	0
10.	Algieria	1	0	0	0

W ewidencji zarejestrowanych w roku 2023 znaczną grupę stanowią cudzoziemcy pomiędzy 30 a 50 rokiem życia, a w 2024 roku cudzoziemcy od 18 do 40 roku życia z przewagą kobiet w obu grupach wiekowych.

Tab.2.1. struktura ze względu na wiek – rok 2023.

I.p.	Status	do 30 r.ż.		30-40 r.ż.		40-50 r.ż.		50-65 r.ż.	
		Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
1.	bezrobotny z prawem do zasiłku (art.71)	7	4	9	7	4	4	1	0
2.	bezrobotny bez prawa do zasiłku	38	30	59	50	49	41	15	9
3.	poszukujący pracy	2	0	8	7	3	3	1	1

Tab.2.2. struktura ze względu na wiek – rok 2024.

l.p.	Status	do 30 r.ż.		30-40 r.ż.		40-50 r.ż.		50-65 r.ż.	
		Ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	Ogółem	kobiety	Ogółem	kobiety
1.	bezrobotny z prawem do zasiłku (art.71)	0	0	3	0	5	5	1	0
2.	bezrobotny bez prawa do zasiłku	20	17	23	18	19	17	12	9
3.	poszukujący pracy	2	1	3	3	2	2	3	1

Analiza danych będących w dyspozycji tut. Urzędu jednoznacznie wskazuje, że rejestrując się cudzoziemcy deklarowali posiadanie wykształcenia na poziomie niepełnym podstawowym oraz podstawowym, niewielki odsetek ogółu zarejestrowanych w latach 2023 – 2024 stanowią osoby deklarujące wykształcenie na poziomie średnim, wyższym czy zawodowym.

Tab. 3. Struktura poziomu wykształcenia cudzoziemców zarejestrowanych w latach 2023 – 2024.

l.p.	poziom wykształcenia	ogółem	kobiety
1.	brak lub niepełne podstawowe	175	152
2.	podstawowe	69	45
3.	zasadnicze zawodowe	4	4
4.	średnie ogólnokształcące	26	20
5.	średnie zawodowe	10	1
6.	wyższe	5	5

W analizowanym okresie najczęstszym powodem utraty statusu osoby zarejestrowanej jest podjęcie zatrudnienia, niezgłoszenie się w wyznaczonym terminie, złożenie wniosku przez osobę zarejestrowaną o wyłączenie z ewidencji oraz odmowa podjęcia zatrudnienia po skierowaniu cudzoziemca do pracodawcy.

Tab. 4. Utrata statusu osoby zarejestrowanej w PUP Sosnowiec w latach 2023 – 2024.

I.p.	Utrata statusu	ogółem	kobiety
1.	podjęcie zatrudnienia	140	109
2.	niezgłoszenie się w wyznaczonym terminie	76	58
3.	wniosek os. zarejestrowanej	20	20
4.	odmowa podjęcia pracy	2	1

W celu precyzyjnego adresowania pomocy i wsparcia niezbędna jest odpowiednia diagnoza i indywidualizowane podejście do każdej osoby. Celem rozmów jest min. rozpoznanie uzdolnień i predyspozycji, które mogą stać się podstawą umożliwiającą cudzoziemcom podjęcie lub powrót do pracy zawodowej, a tym samym zintegrowanie się ze społeczeństwem. W związku z powyższym doradcy klienta, zgodnie z ustaleniami i oczekiwaniami osób zarejestrowanych, przygotowali w analizowanym okresie Indywidualne Plany Działania (IPD) dla 192 cudzoziemców. W ramach zaplanowanych działań obywatele innych Państw otrzymywali formalne skierowania do pracy w liczbie 40, w tym 34 kobiety oraz skierowania do odbycia stażu w liczbie 26 (20 kobiet).

Z uwagi na nieznaną przepisy prawa, barierę językową itp. większość cudzoziemców preferuje i korzysta z nieograniczonego dostępu do ofert pracy będących w dyspozycji Urzędu. Propozycje zatrudnienia dla klientów przesyłane są drogą sms lub e-mail, zgodnie z ich oczekiwaniami.

Tab. 5. Skierowania do pracy 2023 – 2024 r.

I.p.	Liczba wydanych skierowań do pracy	2023 r.		2024 r.	
		Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
1.	otwarty rynek pracy	4	3	2	2
2.	refundacja kosztów wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy	1	1	0	0
3.	roboty publiczne	18	18	4	4
4.	prace interwencyjne	6	4	5	2
5.	staż	19	14	7	6

Tab. 6. Rozliczenia wydanych skierowań 2023 – 2024 r.

Status skierowania	2023 r.		2024 r.	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	kobiety
zatrudnienie	21	17	4	3
odmowa pracodawcy	4	4	4	2
rezygnacja kandydata	5	4	3	3

Otrzymując skierowanie do pracy/ do odbycia stażu, kandydat zobowiązany jest do kontaktu z potencjalnym pracodawcą oraz poinformowanie swojego doradcy klienta o przebiegu rozmowy kwalifikacyjnej oraz jej wyniku. Wynikiem czego odnotowano 25 podjęć zatrudnienia (20 kobiet), 8 (6 kobiet) odmów pracodawcy głównie z uwagi na barierę językową oraz rezygnacje ze strony cudzoziemca - 8 (7 kobiety), wskazując jako główny powód sprawowanie opieki nad dziećmi. W analizowanym okresie 3 cudzoziemców (1 kobieta) ukończyło szkolenia celem uzyskania kwalifikacji do wykonywania zawodu malarza, taksówkarza, makijażystki.

Legalizacja zatrudnienia

Aby cudzoziemiec mógł legalnie wykonywać pracę w Polsce, musi posiadać tytuł pobytowy, z którym wiąże się uprawnienie do wykonywania pracy na terenie RP oraz z wyłączeniem niewielu przypadków dokument uprawniający go do jej wykonywania. W związku z tym pracodawcy zainteresowani zatrudnieniem pracownika spoza terenu RP muszą wszcząć procedurę zmierzającą do uzyskania dokumentów zezwalających cudzoziemcowi na pracę, a mianowicie złożyć powiadomienie o powierzeniu wykonywania pracy, oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi bądź ubiegać się o wydanie zezwolenia na pracę. Celem wydania zezwolenia na pracę niezbędne jest uzyskanie od właściwego Starosty informacji o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy w oparciu o rejestry bezrobotnych i poszukujących pracy. Celem uzyskania informacji w 2023 r. do tut. Urzędu wpłynęły 174 oferty pracy wskazujące na braki kadrowe dla 7050 stanowisk pracy głównie w sektorze gospodarki magazynowej, produkcyjnym, transportowym, cukierniczym oraz usługowym. Analogicznie w 2024 r. gdzie do chwili obecnej zgłoszono zapotrzebowanie na zatrudnienie 2709 pracowników w ww. sektorach.

Tab.7. zapotrzebowanie na zatrudnienie cudzoziemców w latach 2023 – 2024.

I.p.		2023 r.	2024 r.
1.	liczba ofert pracy	174	34
2.	liczba stanowisk	7050	2709

Celem zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawców poza sektorami pracy sezonowej, dla obywateli niektórych Państw (obywateli Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii lub Ukrainy), zgodnie z umowami międzynarodowymi, Ustawodawca umożliwił wykonywanie pracy przed uzyskaniem zezwolenia na pracę.

Najczęstszym sposobem na zalegalizowanie pracy obywateli Ukrainy od 2022 r. jest powiadomienie o powierzeniu wykonywania pracy, a znacznie rzadszym oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi. Działając na podstawie art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 22.03.2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, w roku 2023 pracodawcy złożyli do tut. Urzędu 6290, a w 2024 r. 3947 powiadomień o powierzeniu wykonywania pracy. Większość podmiotów powierzających wykonywanie pracy cudzoziemcom na podstawie oświadczeń postanowiła korzystać z uproszczonej procedury zatrudnienia obywateli Ukrainy co miało znaczący wpływ na ilość złożonych w ubiegłym roku oświadczeń, składanych w głównej mierze dla pozostałych obcokrajowców wymienionych powyżej.

Tab. 8. Zestawienie dokumentów zezwalających na legalne wykonywanie pracy przez cudzoziemców w latach 2023 – 2024.

l.p.	Dokument uprawniający do wykonywania pracy	2023 r.		2024 r.	
		Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
1.	Powiadomienie o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy	6290	3923	3947	2365
2.	Oświadczenie podmiotu nieświadczącego usług w zakresie pracy tymczasowej o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi	1363	412	892	359
3.	Oświadczenie podmiotu działającego jako agencja pracy tymczasowej o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi w charakterze pracownika tymczasowego	224	84	125	63

IV. Rozliczenie wydatkowania środków Funduszu Pracy na rok 2023 będących w dyspozycji Urzędu

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przyznał dla Powiatowego Urzędu Pracy w Sosnowcu środki Funduszu Pracy w łącznej kwocie **15 649 746,41 zł** (mniej o 3 295 961,91 zł, tj. o 18% w porównaniu do 2022 r.), z przeznaczeniem na:

- 1) finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych, w wysokości: **14 681 011,05 zł** (mniej o 3 295 961,91 zł, tj. o 18% w porównaniu do 2022 r.),
- 2) finansowanie innych fakultatywnych zadań, w wysokości: **968 735,36 zł** (więcej o 22 444,86 zł, tj. o 2% w porównaniu do 2022 r.). Dodatkowo pozyskano **87 000,00 zł** w ramach rezerwy Ministra

Podział środków Funduszu Pracy na rok 2023 na finansowanie zadań przez Powiatowy Urząd Pracy w Sosnowcu [zł]		Wydatkowanie środków [zł]	Różnica [zł]	
Kwota łączna		15 736 746,41	15 647 460,08	89 286,33
w tym				
na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych	środki FP	9 802 614,16	9 757 079,48	45 534,68
	środki EFS+ , w ramach Regionalnego Programu 2021-2027	4 878 396,89	4 867 938,77	10 458,12
na finansowanie innych fakultatywnych zadań	środki FP	1 055 735,36	1 022 441,83	33 293,53

Środki FP z podziałem na konkretne cele operacyjne (formy wsparcia) zrealizowane przez Urząd w 2023 r.

Lp.	Forma aktywizacji	Planowana kwota [zł]	Wydatkowana kwota [zł]	Zakładana realizacja [ilość osób]	Miernik realizacji [ilość osób]
1.	Szkolenia, bony szkoleniowe, egzaminy i licencje	1 196 206,90	922 313,40	186	217
2.	Studia podyplomowe	311 500,00	147 506,06	35	30
3.	Dofinansowanie wynagrodzeń bezrobotnych powyżej 50 roku życia ¹	14 000,00	1400,00	1	1
4.	Prace interwencyjne	2 352 000,00	1 846 567,95	150	200
5.	Roboty publiczne	878 040,00	729 153,73	54	42
6.	Prace społecznie użyteczne	69 000,00	68 156,60	55	48
7.	Refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy	760 000,00	687 363,38	19	17
8.	Jednorazowe środki na uruchomienie działalności gospodarczej	5 599 999,99	6 336 369,71	140	162
9.	Staże i bony stażowe	3 150 322,16	3 727 268,14	298	369
10.	Bony zatrudnieniowe	151 262,00	53 858,55	12	7
11.	Bony na zasiedlenie	39 000,00	54 000,00	3	4
12.	Refundacja składek dla przedsiębiorstwa społecznego [ustawa o ekonomii społecznej]	60 000,00	0	5	0
13.	Badania lekarskie ²	99 680,00	51 060,73	477	449
RAZEM:		14 681 011,05	14 625 018,25	958	1097

¹ Dofinansowanie wynagrodzeń osób 50+ realizowane jest również w ramach innych instrumentów, korzystniejszych finansowo dla pracodawców, przez co częściej przez nich wybieranych.

² nie wlicza się do łącznej liczby osób.

W 2023 r. na aktywizację zawodową osób bezrobotnych przeznaczono 14 681 011,05 zł.

Na przyznaną kwotę składają się:

- Fundusz Pracy – 9 802 614,16 zł. W ramach tych środków finansuje się wszystkie instrumenty i usługi przewidziane ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w tym programy specjalne oraz wkład własny do projektów ze środków europejskich, Fundusz Pracy jest funduszem uniwersalnym, gdzie każda osoba bezrobotna może być beneficjentem pomocy,
- EFS+ – 4 878 396,89 zł środki EFS+ , w ramach Regionalnego Programu FESL 2021-2027.

Beneficjentami realizowanych programów były zarówno osoby bezrobotne, jak i poszukujące pracy wymagające wsparcia w celu utrzymania się na rynku pracy oraz przedsiębiorcy i pracodawcy funkcjonujący na tym rynku. Działania Urzędu były skierowane przede wszystkim do osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy:

- bezrobotni do 30 roku życia,
- długotrwale bezrobotni,
- bezrobotni powyżej 50 roku życia,
- bezrobotni niepełnosprawni,
- bezrobotni o niskich kwalifikacjach.

Na finansowanie aktywnych programów rynku pracy w 2023 r. Urząd dysponował kwotą niższą o 3 295 961,91 zł, tj. o 18% mniej niż w 2022 r.

Otrzymana kwota pozwoliła na pokrycie zobowiązań wynikających z umów zawartych w roku 2022, realizację form wsparcia, na które jest popyt na rynku pracy.

Pomimo mniejszej puli środków finansowych, Urząd objął większym niż dotychczas wsparciem osoby poszukujące pracy w wieku 45+. Jest to grupa osób pracujących, które – aby konkurować na rynku pracy z młodszymi pracownikami – muszą stale podnosić swoje kwalifikacje i kompetencje zawodowe poprzez udział w szkoleniach lub studiach podyplomowych.

W ubiegłym roku budżetowym Urząd przeprowadził szereg działań związanych z aktywizacją zawodową. W sumie w działania finansowane w ramach omawianych środków zaangażowanych zostało 1097 osób, które skorzystały z różnych form wsparcia, takich jak szkolenia, staże, czy dofinansowania podejmowania działalności gospodarczej.

Dodatkowe działania Urzędu w zakresie promocji zatrudnienia i łagodzenia skutków bezrobocia oraz doskonalenia zawodowego pracodawców

Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS)

Na finansowanie w 2023 r. zadań na rzecz kształcenia ustawicznego pracodawców i ich pracowników tutejszy Urząd łącznie dysponował środkami **w wysokości 1 231 100 zł**, które pozwoliły na przeszkolenie **380 osób**.

Limit podstawowy w wysokości 1 131 100 zł pozwolił na zawarcie 62 umów z pracodawcami i dofinansowanie kształcenia ustawicznego 359 osobom, w tym:

- 286 osób – to pracownicy,
- 21 osób – to pracodawcy.

Minister właściwy do spraw pracy określił na 2023 r. następujące priorytety wydatkowania środków KFS.

1. wsparcie kształcenia ustawicznego skierowane do pracodawców zatrudniających cudzoziemców,
2. wsparcie kształcenia ustawicznego w związku z zastosowaniem w firmach nowych procesów, technologii i narzędzi pracy,
3. wsparcie kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych,
4. wsparcie kształcenia ustawicznego dla nowozatrudnionych osób (lub osób, którym zmieniono zakres obowiązków) powyżej 50 roku życia,
5. wsparcie kształcenia ustawicznego osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem oraz osób będących członkami rodzin wielodzietnych,
6. wsparcie kształcenia ustawicznego osób poniżej 30 roku życia w zakresie umiejętności cyfrowych oraz umiejętności związanych z branżą energetyczną i gospodarką odpadami.

W ramach przyznanej rezerwy w wysokości 100 000 zł, podpisano 4 umowy oraz przeszkolono 75 osób, w tym:

- 73 osoby – to pracownicy,
- 2 osoby – to pracodawcy.

Krajowa Rada Rynku Pracy określiła na 2023 r. następujące priorytety wydatkowania środków KFS:

- A. wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników Centrów Integracji Społecznej, Klubów Integracji Społecznej, Warsztatów Terapii Zajęciowej, Zakładów Aktywności Zawodowej, członków lub pracowników spółdzielni socjalnych oraz pracowników zatrudnionych w podmiotach posiadających status przedsiębiorstwa społecznego wskazanych na liście/rejestrze przedsiębiorstw społecznych prowadzonym przez MRPiPS;
- B. wsparcie kształcenia ustawicznego osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności;
- C. wsparcie kształcenia ustawicznego w obszarach/branżach kluczowych dla rozwoju powiatu/województwa wskazanych w dokumentach strategicznych/planach rozwoju;
- D. wsparcie kształcenia ustawicznego instruktorów praktycznej nauki zawodu bądź osób mających zamiar podjęcia się tego zajęcia, opiekunów praktyk zawodowych i opiekunów stażu uczniowskiego oraz szkoleń branżowych dla nauczycieli kształcenia zawodowego,
- E. wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej.

KFS	Przyznana kwota [zł]	Wydatkowana kwota [zł]	Łączna ilość przeszkolonych osób	Pracodawcy	Pracownicy
Limit podstawowy	1 131 100,00	1 094 203,93,00	305	19	286
Rezerwa	100 000,00	71 262,00	75	2	73
Razem	1 231 100,00	1 165 465,93 zł	380	21	359

Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych – środki PFRON

Na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych w 2023 r. dysponowaliśmy środkami Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w kwocie **390 000 zł**.

W ramach posiadanych środków pomocą i wsparciem objętych zostało 5 osób niepełnosprawnych, z czego:

- 2 osobom przyznane zostały środki na uruchomienie własnej działalności gospodarczej w zakresie: usług remontowych, usług fotograficznych,
- 3 osoby znalazły zatrudnienie na stanowiskach utworzonych w ramach zwrotu kosztów ich wyposażenia tj. pomocnik mechanika, asystent technika serwisu, kierowca.

V. Współpraca Powiatowego Urzędu Pracy w Sosnowcu z pracodawcami – wsparcie finansowe i rozwój zawodowy

Powiatowy Urząd Pracy w Sosnowcu od lat stanowi istotny filar lokalnego rynku pracy, wspierając pracodawców w tworzeniu nowych miejsc zatrudnienia oraz rozwijaniu kompetencji ich pracowników.

Wraz ze spadkiem poziomu bezrobocia na przestrzeni ostatnich lat, PUP w Sosnowcu konsekwentnie zmieniał profil swojej działalności. Przeszedł od instytucji walczącej z bezrobociem do instytucji stymulującej tworzenie nowych miejsc pracy, wspierającej finansowo przedsiębiorców, inwestującej w rozwój zawodowy osób bezrobotnych, wzmacniającej ich potencjał na rynku pracy oraz promującej postawy przedsiębiorcze i wspierającej tworzenie nowych podmiotów gospodarczych.

Nie inaczej jest w 2024 roku. PUP Sosnowiec, wychodząc naprzeciw potrzebom rynku, wdrożył szereg programów finansowych i szkoleniowych, które mają na celu nie tylko przeciwdziałanie bezrobociu, ale przede wszystkim stymulowanie tworzenia nowych miejsc pracy, wzmacnianie potencjału kadrowego przedsiębiorców i wspieranie finansowo osób zainteresowanych otwarciem własnej firmy.

Podkreślić należy, że oprócz w/w działań o charakterze finansowym, PUP w Sosnowcu realizuje tzw. zadania bezkosztowe, jak pośrednictwo pracy oraz doradztwo zawodowe dla osób zarejestrowanych, niezarejestrowanych oraz uczniów sosnowieckich szkół.

Tworzenie nowych miejsc pracy dzięki wsparciu finansowemu

Jednym z bardziej efektywnych instrumentów wsparcia oferowanych przez PUP w Sosnowcu są prace interwencyjne. Jest to forma pomocy pracodawcom, w której Urząd częściowo refunduje wynagrodzenie i składki społeczne nowo zatrudnionego pracownika przez określony czas. Takie częściowo subsydiowane zatrudnienie pozwala pracodawcy na zminimalizowanie ryzyka związanego z zatrudnieniem skierowanych przez urząd osób bezrobotnych. Co istotne, rodzaj stanowiska pracy nie ma znaczenia. Pomimo mylącej nazwy, instrument ten ma na celu zachęcenie pracodawców do zatrudniania osób pozostających bez pracy, poprzez finansowe wsparcie w pierwszych miesiącach tego zatrudnienia, bez względu na charakter pracy, czy rodzaj stanowiska. W 2024 roku na prace interwencyjne przeznaczono w planie 1 770 000 zł, z czego już 1 650 000 zł zostało zaangażowanych. Dzięki tej formie możliwe było zatrudnienie 146 osób. Do końca lipca 2024 r. zrefundowano już koszty zatrudnienia na kwotę 877 000 zł.

Kolejnym istotnym narzędziem stymulującym powstawanie nowych, trwałych miejsc pracy jest refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy. W praktyce oznacza to, że pracodawcy, którzy decydują się na zatrudnienie nowych pracowników spośród osób z rejestru Urzędu Pracy, mogą liczyć na zwrot części kosztów poniesionych na zakup niezbędnego sprzętu i wyposażenia. Na ten cel w 2024 r. urząd pierwotnie założył w planie 630 tys. zł. Jednak już po pierwszych miesiącach roku musiał dokonać przesunięć środków z innych form. Zainteresowanie pracodawców tą formą wsparcia w porównaniu do lat ubiegłych znacznie przewyższyło szacunki. W tym miejscu należy zaznaczyć, że maksymalna wysokość refundacji uzależniona jest od poziomu przeciętnego wynagrodzenia. Tym samym koszt utworzenia stanowiska pracy jest obecnie o kilka tysięcy zł wyższy niż w roku 2023 i o kilkanaście tysięcy niż w roku 2020. Do końca lipca 2024 sosnowiecki Urząd Pracy przeznaczył 865 000 zł na ten instrument finansowy, co pozwoliło na stworzenie 21 nowych odpowiednio wyposażonych miejsc pracy. Dotychczas wydatkowano już 753 000 zł.

Roboty publiczne i prace społecznie użyteczne – korzyści dla miasta i pracodawców

Roboty publiczne oraz prace społecznie użyteczne są formami, które przynoszą korzyści zarówno pracodawcom, jak i społeczności lokalnej.

W ramach robót publicznych, osoby bezrobotne są zatrudniane do prac, które mają na celu realizację zadań publicznych, np. w instytucjach miejskich. Podobnie jak w przypadku prac interwencyjnych, stanowisko pracy i rodzaj wykonywanych zadań nie mają znaczenia. Stanowiska, na które zatrudniane były osoby bezrobotne dotyczyły zarówno z prac fizycznych, pomocniczych, jak i biurowych, czy specjalistycznych. W tym roku PUP Sosnowiec refundował koszty zatrudnienia pracowników w: Miejskim Zakładzie Usług Komunalnych (robotnicy gospodarczy), Domu Pomocy Społecznej nr 2 i Domu Pomocy Społecznej nr 3 (opiekunki, terapeuta zajęciowy), Centrum Usług Socjalnych i Wsparcia w Sosnowcu (pomoc administracyjna, pomoc kuchenna, portier) oraz Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Sosnowcu (pomoc administracyjna).

Urząd Pracy przeznaczył na ten cel 258 400 zł, na zatrudnienie 21 osób. Wydatkowano dotychczas 89 300 tys. zł, co stanowi realne wsparcie dla budżetu miasta oraz pomoc w utrzymaniu porządku publicznego.

Prace społecznie użyteczne (PSU) to program, który pozwala osobom bezrobotnym, szczególnie tym znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, na wykonywanie pracy na rzecz społeczności lokalnej, bez podejmowania stosunku pracy, za wynagrodzeniem godzinowym. Program ten nie tylko wspiera osoby z grup defaworyzowanych na rynku pracy, korzystające z pomocy społecznej, ale również odciąża budżet miasta.

Zwykle w ramach PSU skierowani bezrobotni wykonują zadania takie jak: pomoc w utrzymaniu porządku w miejscach publicznych, prace porządkowe w instytucjach, prace pomocnicze na kuchni, asystowanie osobie niepełnosprawnej, sprząatanie pomieszczeń, pielęgnacja zieleni wokół budynków oraz pomoc podopiecznym w domu. Dotychczas w 2024 r. z PSU głównie korzystały sosnowieckie szkoły podstawowe i średnie oraz Centrum Usług Socjalnych i Wsparcia w Sosnowcu. Ponadto kierowano osoby bezrobotne do: Izby Wytrzeźwień, Domów Pomocy Społecznej, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sosnowcu, Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych, Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji, Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego, PTTK Oddział im. Aleksandra Janowskiego w Sosnowcu. Dzięki środkom w wysokości 72 700 zł aktywizowano 27 osób, z czego wydatkowano już 28 200 zł.

Staże jako efektywny instrument aktywizacji zawodowej w Sosnowcu

Staże to jedno z najważniejszych, a na pewno najbardziej popularnych narzędzi aktywizacji zawodowej oferowanych przez PUP w Sosnowcu. Program ten, cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem wśród pracodawców, ale też wśród osób bezrobotnych, ponieważ pozwala na nabycie praktycznych umiejętności zawodowych bezpośrednio w miejscu pracy. Dzięki stażom osoby bezrobotne mogą zdobyć cenne doświadczenie zawodowe, które znacząco zwiększa ich szanse na trwałe zatrudnienie. Natomiast pracodawcy zyskują możliwość sprawdzenia, a następnie pozyskania wykwalifikowanych pracowników, bez ponoszenia początkowych kosztów związanych z ich zatrudnieniem.

W do końca lipca 2024 roku PUP w Sosnowcu przeznaczył na realizację staży aż 3 637 000 zł, dzięki czemu zaktywizował 239 osób bezrobotnych. Do końca lipca na stypendia szkoleniowe wydatkowano już 1 853 000 zł.

Staże to często pierwszy krok na drodze do stałego zatrudnienia, a w wielu przypadkach pracodawcy, po zakończeniu okresu stażowego, decydują się na zatrudnienie uczestników na stałe.

Pracodawcy chętnie sięgają po ten instrument, ponieważ mają możliwość zweryfikowania umiejętności kandydatów w praktyce, co pozwala im lepiej ocenić, czy dana osoba spełnia oczekiwania i wymagania konkretnego stanowiska. Dodatkowo, pracodawcy nie ponoszą kosztów wynagrodzenia stażysty, gdyż stypendium finansowane jest przez urząd pracy.

Warto również zaznaczyć, że PUP Sosnowiec dba o pełne wsparcie osób skierowanych na staż. Obejmuje to między innymi finansowanie badań lekarskich przed rozpoczęciem stażu, co pozwala na upewnienie się, że kandydaci są zdolni do wykonywania powierzonych im obowiązków. Na ten cel Urząd wydatkował do końca lipca 2024 roku niemal 35 000 zł.

Staże to więc wieloaspektowy instrument aktywizacji, który nie tylko pozwala osobom bezrobotnym na zdobycie cennego doświadczenia zawodowego, ale również wspiera pracodawców w pozyskiwaniu odpowiednio przeszkolonych pracowników. Dzięki stałemu wsparciu finansowemu i organizacyjnemu, program ten odgrywa istotną rolę w zmniejszaniu bezrobocia w mieście oraz stymulowaniu lokalnego rynku pracy.

Rozwój zawodowy pracowników i pracodawców – Krajowy Fundusz Szkoleniowy

PUP w Sosnowcu co roku aktywnie wspiera pracodawców i ich pracowników w rozwijaniu kompetencji ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS). KFS umożliwia finansowanie szkoleń, kursów czy studiów podyplomowych, które są dostosowane do specyficznych potrzeb przedsiębiorstwa. W 2024 roku, na wsparcie rozwoju zawodowego pracowników i pracodawcy zaangażowano środki w wysokości 1 124 000 zł, z czego wydatkowano dotychczas 251 600 zł. W kształceniu weźmie udział 269 osób pracujących. Dzięki temu pracodawcy mogą liczyć na lepiej wykwalifikowaną kadrę, a tym samym wyższą konkurencyjność firmy.

Indywidualne szkolenia zawodowe i rozwój osobisty

PUP w Sosnowcu finansuje również szeroką gamę szkoleń i bonów szkoleniowych dla osób bezrobotnych oraz zatrudnionych w wieku 45+, którzy chcą podnieść lub zmienić swoje kwalifikacje zawodowe. Szkolenia osób bezrobotnych są organizowane na ich wniosek w związku z posiadaną gwarancją zatrudnienia od pracodawców, którzy chcą dostosować umiejętności swoich przyszłych pracowników do specyficznych wymagań stanowiskowych. Na realizację tych działań dotychczas Urząd przeznaczył 840 800 zł dla 103 osób, z czego do końca lipca 2024 roku wydał już 508 400 zł.

Już wiele lat temu PUP w Sosnowcu odszedł od realizacji nieefektywnych szkoleń grupowych na rzecz szkoleń dostosowanych do indywidualnych potrzeb osób zarejestrowanych. Tym samym tematyka szkoleń jest różnorodna, a czasem zaskakująca.

Najpopularniejsze szkolenia dotyczą zdobycia umiejętności i kwalifikacji w obszarach i zawodach: kierowcy, kosmetyczki, spawacza, operatora wózków jezdniowych podnośnikowych, uprawnień elektroenergetycznych, programowania i obsługi frezarek sterowanych numerycznie oraz auto detailingu.

Zdziwienie mogą budzić nowe obszary szkoleń, które finansuje PUP w Sosnowcu:

AI Prompt Engineering i najpopularniejsze narzędzia, sztuczna inteligencja w biznesie – praktyczne wprowadzenie AI, Junior Python Developer, specjalista SEO, zarządzanie projektami AGILE, trener TUS I i II stopień rozszerzony, kurs nurka III klasy ze szkoleniem UDT oraz obsługi komór dekompresyjnych, RTZ - Racjonalna Terapia Zachowania, terapia ręki,

trening kontrolowania złości, agresji i emocji trudnych, kurs o konsultacjach dla agenta nieruchomości + Kurs Home Staging PRO, monter stolarki otworowej wewnętrznej i podłogowej, kurs trenera medycznego Therapy, podstawowe szkolenie GWO turbiny na lądzie, techniki sekcji zwłok.

Co więcej, PUP w Sosnowcu wspiera także finansowanie studiów podyplomowych dla w/w grupy osób, które z własnej inicjatywy chcą podnieść swoje kwalifikacje. Na ten cel przeznaczono 174 200 zł, dla 24 osób, a dotychczasowe wydatki wyniosły 131 500 zł. To wsparcie jest szczególnie cenne dla osób dojrzałych, które chcą dostosować się do wymagań nowoczesnego rynku pracy.

Kierunki studiów są wskazywane przez samych zainteresowanych i w 2024 roku były to:

Back-end developer. NET(C#)Developer, pedagogika specjalna - edukacja, terapia i wspomaganie osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, przygotowanie pedagogiczne, MBA w ochronie zdrowia, rachunkowość i finanse przedsiębiorstw, BHP oraz ochrona przeciwpożarowa, Copywriting, EEG – Biofeedback, sztuczna inteligencja w biznesie, resocjalizacja i socjoterapia.

Promowanie przedsiębiorczości – dotacje na założenie działalności gospodarczej

PUP w Sosnowcu kładzie również duży nacisk na promowanie przedsiębiorczości wśród mieszkańców. Jednorazowe środki na uruchomienie działalności gospodarczej, zwane potocznie dotacjami, stanowią doskonałą okazję dla osób, które marzą o rozpoczęciu własnej firmy. W 2024 roku na ten cel zaangażowano już 4 568 000 zł, co umożliwiło wsparcie 120 nowych przedsiębiorców. Dotychczas wydatkowano 4 567 000 zł.

Aktywne pozyskiwanie dodatkowych funduszy

Aby sprostać oczekiwaniom wszystkich interesariuszy – od osób bezrobotnych, przez pracowników, pracodawców, a na instytucjach miejskich kończąc – PUP w Sosnowcu pozyskuje dodatkowe środki finansowe, składa wnioski w konkursach i naborach ogłaszanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach oraz Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Dotychczas w 2024 roku udało się pozyskać dodatkowe środki z rezerwy Funduszu Pracy na realizację 3 programów aktywizacyjnych oraz 1 programu na rozwój zawodowy pracowników i pracodawców:

1. na szkolenia i dotacje na uruchomienie firmy dla osób z niskimi kwalifikacjami (nieposiadających świadectwa dojrzałości) i/lub bez kwalifikacji zawodowych,
2. na utworzenie nowych stanowisk pracy oraz dotacje na uruchomienie firmy dla osób zwolnionych z przyczyn nie dotyczących pracowników lub objętych zwolnieniami monitorowanymi,
3. na dotacje na uruchomienie firmy dla osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 roku życia,
4. na szkolenia, studia podyplomowe, pokrycie kosztów egzaminów i licencji dla pracowników i pracodawców (środki KFS).

Powiatowy Urząd Pracy w Sosnowcu, dzięki kompleksowemu podejściu do wspierania lokalnego rynku pracy, pełni rolę kluczowego partnera dla pracodawców. Współpraca z Urzędem to dla pracodawców nie tylko szansa na pozyskanie nowych pracowników, ale również na podniesienie konkurencyjności i stabilności swojej działalności. Programy wsparcia realizowane przez PUP, od tworzenia nowych miejsc pracy, przez rozwój zawodowy, aż po promowanie przedsiębiorczości, wspierają rozwój sosnowieckiej gospodarki i zwiększają aktywność zawodową mieszkańców miasta.